

POGOVOR Z IZTOKOM VALIČEM

Iztoka Valiča poznamo kot direktorja kulturnega doma Španski borci in vodjo priljubljenega gledališča, ki se je poimenovalo kar Moje gledališče. Izhaja iz gledališke družine, večji del svojega življenja pa preživlja na Kodeljevem, kjer je zapisana tudi njegova mladost.

Gospod Valič, kako pa zdaj gledate na rojstni kraj in če bi ga lahko na nek način primerjali s položajem, ki zdaj prevladuje v tej občini?

Mislím, da ta konec Ljubljane – Kodeljevo, živi umirjeno življenje z nekaterimi večjimi ali manjšimi posegi posameznih obrtnikov v posamezne stavbe na Kodeljevem. To, da je Kodeljevo umirjeno, lepo naselje, ki ga lahko primerjamo z mirnejšimi konci Ljubljane, je meni povšeči zato, ker je veliko mojih prijateljev, znancev in sošolcev ostalo na Kodeljevem, nekaj se jih je odselilo, ampak sedaj je Kodeljevo naselje starejših družin, mogoče malce »razmešano« glede na starost. Seveda je občinski del, torej Moste-Polje doživel zagotovo velik napredek. Jaz to lažje rečem, ker sem na ta konec prihajal ob različnih časovnih obdobjih. Če pogledamo samo Fužine ali pa Štepanjo vas – se je tukaj zelo razmahnilo, recimo v primerjavi z Rožno dolino, ki se ni kaj dosti spremenila, zagotovo pa so se spremenile tudi Koseze.

Moste-Polje so bile ena velika vas...

Ja, tako kot pravi pravljica o žogici Marogici in sicer, tam na robu mesta, mogoče v Mostah. To je od takrat, ko smo že pihali v radio... tega se dobro spominjam. Rob mesta je bil tukaj, zdaj je pa postalo središče. Čeprav je to spet tako: ljudje so neverjetno lokalno navdušeni za določene lokalnosti, se pravi, tistim, ki so v Centru, se že obupno nespodobno zdi sprehoditi se čez Ambrožev trg naprej navzdol, medtem ko drug, ki je v Šiški, lahko celo življenje živi v Šiški, pa sploh ne

IZTOK VALIČ

ve, kako izgleda Bežigrad, tudi to se recimo dogaja...

Vam se kaj takega ne bi moglo zgoditi!

Res ne, meni je vsa Slovenija neverjetno majhna. Ne le meni, verjetno tudi mnogim drugim. Vse, kar nam dela težave, so slabe ceste, drugače pa je vsa Slovenija en prostor in moram priznati, da kadar ga lokalno opredeljujejo, kadar se Štajerci imenujejo Štajerce, Dolenjci Dolenjce, Gorenjci Gorenjce itn., sem malo žalosten, ker tako razčlenjevanje nikomur ne koristi.

Se v svoji občini srečujete s kakršnimi koli težavami, problemi?

S kakšnim velikim problemom ne, mogoče zato, ker sem tako zelo prežet s svojim delom. Moje gledališče in vodenje kulturnega doma Španski borci me tako okupira, da mogoče kakšnih drugih konkretnih stvari, ki jih lahko opazi bolj umirjen človek, ki se ima preprosto več časa sprehoditi,

sploh ne opazim. Zdi se mi, da se nekako umirjeno razvija vse skupaj, pojavljajo se tudi kvalitetne stvari, posamezniki, obrtniki in v nekem konceptu se razvija občina naprej. Lahko izrazim svoj pozitiven odnos, krajani imajo veliko poslušnosti tudi za kulturni dom Španski borci, ki mu grejo naproti. Torej se mi zdi, da ni večjih težav, čeprav bi bilo zagotovo treba urediti kaj urbanističnega... Obstaja še veliko možnosti, ker ta prostor do Fužinskega gradu še ni izrabljen. Zlasti pa to res pravo obrobje občine Moste-Polje ponuja pravo priljubljenost za razmah gostinske, športno-rekreativne in kmečko-turistične dejavnosti.

Kaj pa razmah kulturnih dejavnosti? Ste zadovoljni s kulturno ponudbo v naši občini?

Mislím, da je na tem področju veliko možnosti. Imamo odrede in dvorane od Zaloga naprej. Tisto, kar pogrešam glede kulture v občini je kolegij odgovornih ljudi iz Zveze kulturnih organizacij in profesionalnih, ki bi načrtno in letno opredelili možnosti za kulturo v občini Moste-Polje.

Centralna hiša kot smo mi, če tako rečem, glede na to, da ima ta kulturni dom tehnično najboljše možnosti in se tudi razvija enakovredno vsem gledališčem s svojo pravo ponudbo, ima tudi največje zaledje publike. Zato bi bilo dobro, da bi obstajala skupina ljudi, ki bi načrtno gledala, kaj lahko ponudi ljudem, ki so odmaknjeni, ki ne pridejo, ker niso navajeni, ker ni v njihovi zavesti, ker preprosto to še ne znajo in ne zmorejo, ker preprosto še nimajo izoblikovane kulturne podoče, ampak so mogoče navajeni na malce drugačno kulturno ponudbo. Morda pa je to način, kako pripeljati te ljudi čez pet let v druge institucije. Tako kot mi je le uspelo prepričati

● 24. marca pripravljajo Kulturni dom Španski borci dobrodelno akcijo za porodnišnico pod naslovom DA BI SE VSAK OTROK RODIL ZDRAV. Dopoldne bodo nastopili otroci iz Nove vasi pri Blokah z dvema predstavama igrice Sneguljčica za otroke iz vrtecev, zvečer pa bo Moje gledališče odigralo komedijo Mož moje žene. Ves zaslužek je namenjen dobrodelni akciji. Tej ideji se je pridružil tudi izvršni svet občine Moste-Polje, ki bo po svojih močeh prispeval k uspešnosti akcije.

Program Mojega gledališča še vedno temelji na predstavah za otroke. V večini igrajo predstave, organizirane za šole in vrtece, ob večerih pa skušajo v KD Španski borci dobiti dvakrat ali trikrat na mesec komedije, ki so na programih slovenskih gledališč. V marcu bodo nastopili Novogoričani z Norčijami v spalnici, prihaja pa tudi zelo dobra komedija, ki jo je pripravilo gledališče Tone Čufar z Jesenic, z naslovom Pokvarjeno. Domača komedija Mož moje žene pa bo na sporedu 12., 24. in 25. marca.

Razstave v zgornji avli doma potekajo po rednem programu. Trenutno si lahko ogledate grafike Toneta Kralja.

ljudi v Cankarjevem domu in drugih teatrih, da ne krademo občinstva, če igramo predstavo, ki jo igrajo tudi v Cankarjevem domu, ampak dajemo ljudem, ki se ne premaknejo v osrednji dom, ker so oddaljeni, ker imajo svoj ritem življenja, druge možnosti, saj jim je naša hiša bližja in jim je vse mnogo lažje morda tudi zaradi tega... s tem pa ustvarjamo zavest, da bodo morda tudi ti ljudje nekoč prišli tudi v druge kulturne ustanove. Treba bi bilo zbrati denar, opredeliti katera hiša je centralna, nato pa glede na refleksije programa v drugih kulturnih ustanovah oziroma domovih načrtno, enkrat na mesec v tem domu, drugič v drugem v določenih dneh ustvarjati neko tradicijo. Kulturni dom imamo v Zdobrovi, v Sostrem se prav tako nekaj dogaja, potem je tudi Zajčja dobrava, Trebeljevo, Janče...

MILAN SKLEDAR

SLIKARSKESKE IMPRESIJE VEČERNIH SPOMINOV

Ob slovenskem kulturnem prazniku je Turistično društvo Lj. Moste-Polje »Pri krač« v Dolskem 5. svečana pripravilo razstavo slik in predstavitev pesniške zbirke »Večerni spomini« patra Mirka Pihlerja, gvardijana Minoritskega samostana in župnika v Sostrem. Predsednik turističnega društva Edvard Svetek je v galeriji pozdravil navzoče in spregovoril o pomenu kulturnega praznika. Pisec spremne besede Marjan Kovačević-Beltram je predstavil pesniški prvenec »Večerni spomini«.

Enaintrideset pesmi sodi med čisto in tematsko raznoliko liriko. Pomenljiv je že sam naslov zbirke, ki je povzet po naslovu ene od pesmi. Spomini se prebujajo v večerni samoti in ponesejo pesnika k njegovim najbližjim, k trpečim ljudem po svetu in v rojstni kraj. Pihlerjeva lirika ne zahaja v resignacijo. Iz teme in samote, iz trenutkov duhovne zbranosti, pelje svetla pot k dejavnemu, polnemu in pravemu življenju. »Večerne spomine« je izdal in založil Minoritski samostan Sostro, zbirko je likovno opremil in oblikoval Mirko Pihler, v njej pa so objavljene tudi avtorjeve slike. Mirko Pihler (na sliki) je nato

prebral nekaj svojih pesmi in pozval obiskovalce, naj si ogledajo in ocenijo osemindvajset razstavljenih slik. V njih prevladuje verovansjska in krajinska motivika, avtor pa pri tem uporablja različne tehnike. Svojo naklonjenost pesniku in slikarju p. Mirku Pihlerju je z umetniškimi nastopom izrazilo tudi šest članov Slovenskega okteta, na citre pa je zaigral Tomaž Plahutnik.

V drugem delu večera je v gostilniški sobi, ki je bila pretesna za številne obiskovalce, stekel sproščen in živahen pogovor. Mirko Pihler je odgovarjal na vprašanja o tem, kako se je odločil za duhovniški poklic, kako

gleda in sprejema nazorsko različne ljudi, kdaj in zakaj je postal eden prvih vinskih vitezov gradiščansko-panonskega reda v Sloveniji. Poudaril je, da je začel slikati že v zgodnjih letih. Prvo samostojno razstavo je pripravil na Ptuj ob svoji petdesetletnici in s tem presenetil tudi svoje znanke, ki niso poznali tega njegovega konjička. S pesništvo se je začel intenzivneje ukvarjati šele pred tremi leti, vendar sta njegova poezija in slikarstvo medsebojno prepletena in se dopolnjujeta. Sam pesnik meni, da je zbirka »Večerni spomini« le pesniški poskus in da se pravzaprav še išče. V zbirki najdemo klasične pesmi z rimo in moderne brez rime in ločil, njegovi zgledi pa so slovenski pesniki Gradnik, Kovič in Menart. Večer sta s slovenskimi pesmimi popestrila baritonist Janez Majcenovič in basist Rok Lap. Nepozabni kulturni večer pa je Mirko Pihler sklenil s svojim najljubšim konjičkom – magijo.

RAZSTAVA V ZALOŠKI KNJIŽNICI

V zaloški knjižnici (Zaloška 220) razstavlja Katarina Štokar svoje kolače z naslovom Veliko drevo miru.

Razstava bo odprta še do 17. marca.

Naša skupnost bo spet izšla 29. marca. Prispevke in oglase sprejemamo do 18. marca

KNJIŽNI SALON

založba mladinska knjiga
BTC - Šmartinska 152, hala IX, Ljubljana

prodajna razstava:

- knjige
- video kasete
- pravljičnice na kasetah
- družabne igre
- revije za mlade
- osebni prevzem
- svetovanje

Odprto: vsak delavnik od 8.00 do 18.00

KAKO SMO USTANAVLJALI CIDM ALI POVEST O DOBRIH LJUDEH

Za tem naslovom se skriva prva knjiga avtoric Jadranke Gustinčič in Urše Pondelek, ki je bila predstavljena bralcem 16. februarja 1994 v Knjižnici Jožeta Mazovca. Predstavitev, tako kot tudi sama knjiga, je bila nekaj posebnega, tako zaradi ministra za šolstvo in šport g. dr. Slavka Gabra, kot tudi zato, ker je bil govor o knjigi, ki predstavlja Center interesnih dejavnosti mladih in je namenjena vsem mladim, predvsem pa mladim Moščanom.

Zbrane je najprej pozdravil g. Janez Lah, direktor knjižnice, ki je poudaril, da je to začetek sodelovanja med knjižnico in Centrom interesnih dejavnosti mladih. O knjigi pa tole: po mnenju gospoda Laha pušča knjiga mnogo odprtih vprašanj, na katera si vsak lahko odgovori na svoj način. Kako jo bo kdo bral, kot popis dejavnosti Centra interesnih dejavnosti mladih, ki ima veliko zgodovinsko vrednost, kot priložnost pri ustanavljanju mladinskega centra ali kluba ali kot zabavno branje, pa je odvisno od vsakega posameznika; g. Lah jo je na knjižne police sprejel kot novo slovensko knjigo.

V imenu založnika in pobudnika za ustanovitev CIDM-a je govoril predsednik poslanskega kluba OO LDS Ante Madjar. Kot poglavito nalogo Centra interesnih dejavnosti mladih za naprej je predstavil ustanovitev informacijskega centra, predvsem pa je treba mladim zagotoviti ustrezne prostore. G. Madjar je zbranim pojasnil, da ima življenje več oglede in da sta avtorici s knjigo pred marsikoga uspešno postavili eno izmed njih.

Kot gost je govoril tudi minister za šolstvo in šport g. dr. Slavko Gaber, ki je na sproščen in hudo-mušen način popestril že tako prijetno vzdušje. Prebral nam je nekaj zabavnih odlomkov iz knjige in nas poučil, da se bomo morali vsi skupaj navaditi na takšno, nekoliko drugačno, bolj sproščeno in neposredno gledanje na svet, v katerem živimo, in na ljudi ter izrazil svoje občudovanje avtoricama Urši in Jadranki, ki sta zbrali toliko poguma, da sta knjigo napisali neobremenjeno s predsodki.

Pohvaliti moramo tudi mlado Katjo Šaponjič, ki je s svojim petjem navdušila vse navzoče in nas popeljala v svoj romantični svet.

Po izredno uspešni predstavitvi knjige Kako smo ustanavljali CIDM ali povest o dobrih ljudeh, upamo, da bodo mladi, tako kot sta na predstavitvi dejali Jadranka in Urša, še v večjem številu sodelovali s CIDM-om, prihajali z novimi in svežimi idejami, hkrati pa začeli tudi sami pisati, izoblikovati svoje misli in želje in tudi na ta način zadovoljevati svoje interese in sposobnosti.

Ob tej priložnosti gre še enkrat zahvala sponzorjem: Občini Ljubljana Moste-Polje, Uradu Republike Slovenije za mladino, Avtohiši CLAAS, BTC-ju, SKB banki, N.I.I. in Republikli, hvala pa tudi vsem drugim, ki ste pripomogli k temu, da so CIDM-ove dogodivščine našle prostor tudi na papirju.

Po predstavitvi knjige je Liberalno-demokratska stranka organizirala večerjo ob klepetu z avtoricama knjige in ministrom za šolstvo in šport g. dr. Slavkom Gabrom.

Avtorici se želita ob tej priložnosti zahvaliti tudi Liberalno-demokratski stranki, ki jima je ob njenem ustvarjanju vseskozi stala ob strani in bila vedno pripravljena priskočiti na pomoč.

Kako pa naprej? Upam, da bom med kupom grahiva, ki ga vsak dan dobim na svoji delovni mizi, še kdaj dobila knjigo, podobno tej! Pri Urši in Jadranki to sploh ni nemogoče. LIKA RESINOVIČ